

впровадити передовий світовий досвід в пенітенціарній сфері, з іншого – державна політика економії видатків на утримання ув'язнених.

Однак не можна погодитися з твердженням М. М. Гернета, що закон 11 грудня 1879 р. був «мертвонародженням» і не мав особливого значення для тюремної практики. Відповідно до його приписів, Головним тюремним управлінням упродовж двох десятиліть діяльності було побудовано більше 50 нових тюрем, сім з яких були розраховані на одиночне утримання. Даний закон був одним із перших кроків на шляху упорядкування системи кримінальних покарань у Російській імперії відповідно до загальносвітових тенденцій, що, закономірно, впливало на визначення принципів і напрямів діяльності тюремного відомства.

Список використаних джерел

1. Лучинский Н. Ф. Краткий очерк деятельности Главного тюремного управления за первые XXXV лет его существования (1879–1914 гг.) / Н. Ф. Лучинский // Тюремный вестник. – 1914. – № 2. – С. 284–416.
2. Полное собрание законов Российской Империи : собрание второе. Том 54. Отделение 3. – СПб., 1881. – С. 280–282 (№ 60268).

Ісаков П.М., старший викладач кафедри кримінально-виконавчого права ІКВС НАВС, к.і.н.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА В УСРР В 1920-Х РОКАХ

З приходом до влади в Україні більшовиків і створенням ними в 1919 р. маріонеткової держави УСРР, цілком залежної і повністю орієнтованої на РСФРР, перед ними невідворотно постало питання про створення на базі принципово нової комуністичної ідеології нового кримінального законодавства.

«Револьюційна доцільність» (радянська влада закріпилась в Україні тільки з третьої спроби в 1920 р.) змушувала більшовиків форсувати процес кардинального реформування норм кримінального права. Сутність цього процесу надзвичайно цинічно та лаконічно сформулював один з більшовицьких вождів: «Мы уже не боремся против отдельных личностей, мы уничтожаем буржуазию как класс... Не ищите в деле обвинительных улик о том, восстал ли он против Советов оружием или словом. Первым делом вы должны его спросить, к какому классу они принадлежат, какое у них образование и какова его профессия. Все эти вопросы должны разрешить судьбу обвиняемого. В этом смысл и суть Красного Тррора» [1, с. 322].

Для кримінального права УСРР 1920-х років характерно наступне:

1. Копіювання та запровадження явочним порядком нормативно-законодавчих актів РСФРР.

2. Відставання законодавчого оформлення процесу кодифікації норм і положень кримінального права від потреб суспільного розвитку, що приводило на практиці до численних зловживань та вільних тлумачень. Перший Кримінальний кодекс УСРР (аналог Кримінального кодексу РСФРР), який встановлював такі основні покарання, як розстріл, позбавлення волі, примусові роботи, було прийнято лише в 1922 р.

3. До прийняття Кримінального кодексу в 1922 р. для кримінального закону було притаманне: неконкретність та безсистемність в тлумаченнях і формулюваннях; встановлення кримінальної відповідальності за різноманітні форми співучасті; наявність 15 основних видів покарань, які запроваджувались взагалі нелегітимними «Керівними началами з кримінального права РСФРР» [2, с.308].

4. Поділ усіх злочинів на контрреволюційні та прості.

5. Розходження між задекларованою виховною функцією покарання і домінуванням політичного завдання у визначенні покарання як вияв класового принципу «революційної правосвідомості з метою використання кримінальних репресій для

збереження і зміцнення влади в усіх сферах суспільно-економічного життя.

6. Після утворення в 1922 р. СРСР, що юридично було оформлено з прийняттям Конституції СРСР в 1924 р., кримінальне законодавство УСРР розвивалось по шляху уніфікації з «Основними засадами кримінального законодавства СРСР і союзних республік» та іншими відповідними загальносоюзними актами, що знайшло своє відображення в прийнятті в 1927 р. нового Кримінального кодексу УСРР.

7. Розвиток кримінального законодавства в напрямку постійного посилення кримінальних репресій.

Список використаних джерел

1. Упоров И. В. Пенитенциарная политика в России в XVIII-XX вв. : Историко-правовой анализ тенденций развития. – СПб. : Издательство «Юридический центр Пресс», 2004. – 610 с.

2. Захарченко П. П. Історія держави і права України: Підручник. – К. : Атіка, 2004. – 368 с.

Павловська А.А., старший викладач
кафедри кримінального права НАВС,
к.ю.н.

ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН: СУТНІСТЬ І ЗМІСТ

В кожній країні кримінальне законодавство має притаманну тільки їй специфіку, особливі риси, які вирізняють дану країну серед інших держав. З метою більш ретельного вивчення інституту покарання вважаємо доцільним дослідити його розвиток в різних країнах .

Проаналізувавши кримінальне законодавство Англії, можна дійти висновку, що воно не містить поняття “покарання”. Австралія, перейнявши основні положення даної системи права, у своєму КК 1995 р. також не визначила даної правової категорії.